

Sprievodca funerálnymi pamiatkami

Žilinského (SR) a Moravsko-sliezskeho kraja (ČR)

Názov projektu: Hrobka Moravských
a iná funerálna turistika na pohraničí

Kód projektu: FMP/KCR/01/016_SK

Program Interreg SK-CZ, Fond malých projektov

Bezplatná publikácia

Výhradnú zodpovednosť za obsah tejto
publikácie nesú jej autori a nedá sa stotožniť
s oficiálnym stanoviskom Európskej únie

Vydavateľské údaje

Vydavateľ: Obec Čierne, 2025

Odborné texty, zostavenie a grafické spracovanie

Mgr. Pavol Vlček (OZ Dejiny a predkovia)

Fotografie na titulnej strane

Mauzóleum Rakovských v Rakove

Hrobka Wettekampovcov v Hlučine

(Archív P. Vlček, 2025)

Hrobka Moravských v Čiernom

(Súkromný archív rodiny Ďuratnej, 60. roky 20. storočia)

Fotografia na zadnej strane

Obrázok anjela strážneho z modlitebníka Kolomana Moravského

(Archív obce Čierne)

Tlač

HuRa reklama

ISBN 978-80-570-6942-3

9 788057 069423 >

Predslov

Hrobky ako významná súčasť kultúrneho dedičstva SR a ČR

Ako súčasť hmotného kultúrneho dedičstva patria hrobky k stavbám, ktoré svojou architektonickou podobou dlhodobo priťahujú odbornú i laickú verejnosť. Sú miestami posledného odpočinku významných rodín, ktorých členovia sa neraz angažovali v rámci dôležitých udalostí našich dejín a regionálnej histórie. Svojim zovňajškom prezentujú obraz dobovej úcty k predkom, no do istej miery i trochu prestíže. Vďaka dochovaným častiam na jednotlivých objektoch môžeme často zistiť viac o ich staviteľoch. Bývajú totiž doplnené rodovým erbom, tabuľou s menami či prostým letopočtom. Viaceré z objektov boli v minulosti vykradnuté a v rôznej miere poničené vandalmi. Mnohé z nich podľahli tiež nepriaznivým vplyvom počasia. Nájdú sa aj také, ktorých zachovanie ostalo vo verejnom záujme a svoju pôvodnú podobu si tak relatívne udržali dodnes. Objekty, ktoré toto šťastie nemali, „ožívajú“ často vďaka projektom z iniciatívy miest, obcí, rozvojových agentúr, fondom, práci odborníkov, občianskych združení a dobrovoľníctvu. Ako historické pamiatky ostávajú významnou súčasťou a trvalou pripomienkou našich spoločných dejín. Ich súvislosti nás často spájajú nie len medziregionálne, ale aj medzištátne.

**Výber z funerálnych pamiatok
v Žilinskom samosprávnom kraji (SR)**

Hrobka Moravských v Čiernom
Mauzóleum Ňáriovcov v Gbeľanoch
Hrobka Pongrácovcov vo Varíne
Hrobka Ordódyovcov v Svederníku
Hrobka Čelkovcov v Kysuckom Novom Meste
Mauzóleum Rakovských v Rakove

**Výber z funerálnych pamiatok
v Moravsko-sliezskom samosprávnom kraji (ČR)**

Hrobka Šustalů v Kopřivnici
Hrobka Rašků v Kopřivnici
Hrobka Keilů v Albrechticích
Hrobka Wetekampů v Hlučíně
Hrobka Gerlichů v Odrech
Hrobka Bernheierů v Odrech

Hrobka Moravských

Obec Čierne (SR)

Vo svahu nad obcou Čierne sa hrdo vyníma neoklasicistická kaplnka s hrobkou rodiny Moravských (Moravszky) z roku 1894, ktorá je ojedinelou stavbou svojho typu v regióne. Rod sa v 19. storočí angažoval v úradníckej správe severnej časti Trenčianskej župy. Založil ho notár, učiteľ a organista

Augustín Moravský (*1796 – †1874), pôvodne Moravec/Moravčík. Jeho syn Ján Moravský (*1826 – †1892) pôsobil ako notár, neskôr ako vysokopostavený župný úradník vo funkcii hlavného slúžneho sudcu v Čadci, potom v Žiline. Objekt dala postaviť jeho manželka, vdova Mária Moravská, rod. Janecová (*1839 – †1920), so synmi Rudolfom Augustínom (*1858 – †1929) a Kolomanom (*1861 – †1896).

Rod sa sobášmi spojil s váženými a úradne angažovanými rodmi, ako napr. Janecovci či Radlinskovci. Sobášom notára Rudolfa Moravského s Paulínou Ňáriovou v roku 1885 boli spriaznení s grófskym šľachtickým rodom Ňáriovcov z Bedegu a Branča (Nyáry de Bedegh et Berencs). V hrobke sú pochovaní Ján s manželkou Máriou, synovia Justín a Koloman, vnučka Mária Jana Rudolfína (*1892 – †1927) a vnuk Vendel (deti Rudolfove). Moravskovci vlastnili v Čiernom dom, ktorý bol v roku 1931 pre potreby stavby školy zbúraný. Hrobka je jedinou stavebnou pamiatkou po rodine v obci. V minulosti bola vykradnutá a chátrala. Aktuálne prebiehajú úvodné práce na jej záchranu.

Skica hrobky Moravských

kamenná tabuľa s rokom výstavby 1893 a menami staviteľov:
Mária, vdova po Jánovi a ich synovia Rudolf s Kolomanom

jednokridle oblúkové okno
s okrasne kovanými prvkami

drevená sedlová strecha

tympanón

vstup do kaplnky:
kované dvere
s okrasnými prvkami

vrchná časť: kaplnka

spodná časť: rodová hrobka

portikus

ostenie
s podokennou
rimsou

pieskovecová
dlažba

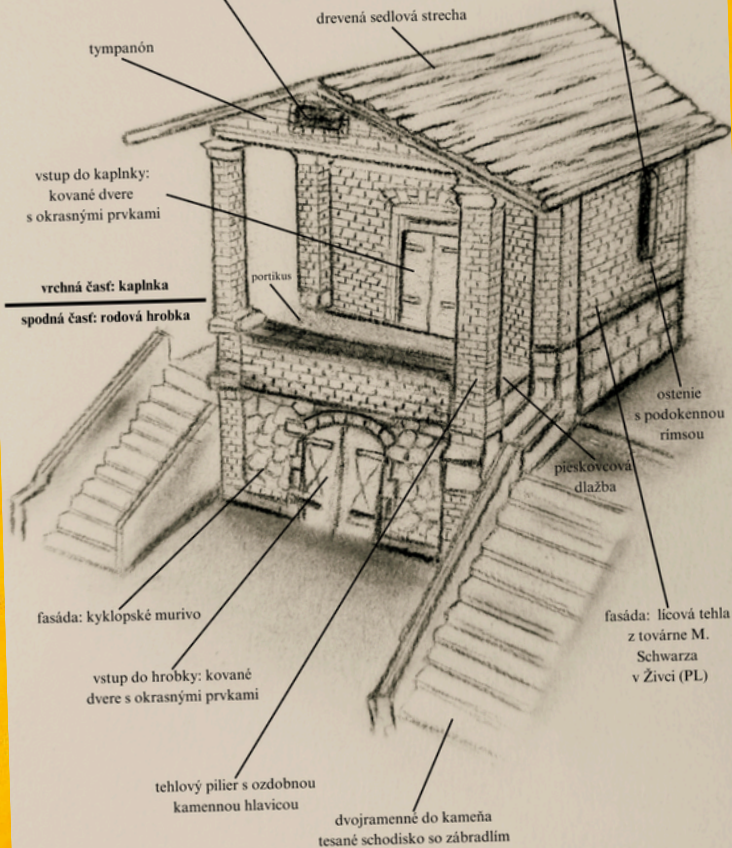
fasáda: kyklopské murivo

fasáda: licová tehla
z továrne M.
Schwarza
v Živci (PL)

vstup do hrobky: kované
dvere s okrasnými prvkami

tehlový pilier s ozdobnou
kamennou hlavicou

dvojrámenné do kameňa
tesané schodisko so zábradlím

Hrobka Moravských v Čiernom
60. roky 20. storočia
(súkromný archív rodiny Ďuratnej)

Hrobka Moravských v Čiernom
www.obeccierne.sk

Tabuľa z rozpadnutého tympanónu s letopočtom 1893
a v maďarčine zaznamenanými menami stavitel'ov

Mauzóleum Ňáriovcov

Obec Gbeľany (SR)

Cintorínu v obci Gbeľany dominuje svojou architektonickou podobou neogotická kaplnka s hrobkou grófskeho šľachtického rodu Ňári z Bedegu a Branča (Nyáry de Bedegh et Berencs), ktorá bola postavená v druhej polovici 19. storočia. Korene Ňáriovcov siahajú do stredoveku. Časť svojho prídomku odvodzovali neskôr od hradu Branč, ktorého zrúcanina sa dnes týči nad obcou Podbranč. Ich majetkom boli napríklad panské sídla v Gbeľanoch či susednej Nededzi. Patrili k starým uhorským rodom, ktoré boli spríbuznené s viacerými rodmi vyššej šľachty. Za monarchie pôsobili ako významní stoliční a cirkevní hodnostári. Angažovali sa tiež ako protitureckí bojovníci. Na priečelí mauzólea v Gbeľanoch sa mimo erbu Ňáriovcov (vpravo), nachádza (vľavo) erb grófskeho šľachtického rodu Pongrácovcov zo Svätého Mikuláša a Starhradu (Pongrácz de Szentmiklós et Óvár). Nad erbami možno sledovať grófsku šľachtickú korunu s deviatimi (v skutočnosti šestnástimi) viditeľnými perlami, ktorá heraldicky symbolizuje stupeň a príslušnosť k vyššej šľachte. V minulosti bývali v kaplnke slúžené sväté omše.

Mauzóleum Náriovcov v Gbelanoch
www.gbelany.eu

**Erby Pongrácovcov zo Svätého Mikuláša a Starhradu
(Pongrácz de Szentmiklós et Óvár)
a Ňáriovcov z Bedegu a Branča
(Nyáry de Bedegh et Berencs)
na priečelí mauzólea**

Hrobka Pongrácovcov

Obec Varín (SR)

V obci Varín sa nachádza klasicistická kaplnka s hrobkou grófskej šľachtickej rodiny Pongrácovcov, ktorá bola v roku 1827 pristavaná k farskému kostolu Najsvätejšej Trojice. Pongrácovci zo Svätého Mikuláša a Starhradu (Pongrácz de Szentmiklós et Óvár) patria k starým a rozvetveným rodom. Ich priamym predkom bol Pongráč prvý, ktorý žil v štrnástom storočí. Časť svojho prídomku odvodzovali neskôr od Starhradu (Varína), dnes zrúcaniny a dominanty Žilinského kraja.

Nad vstupom do hrobky je vľavo vyobrazený erb staviteľa, grófa Antona Pongráca. Vpravo je erb jeho manželky, grófky Anny Pongrácovej, rod. Motešickej z Motešíc a Sivého kameňa (Motesiczky de Motesicz et Kesselőkeő). Pred stavbou hrobky boli Pongrácovci pôvodne pochovávaní v kryptách pod kostolom.

K známym príslušníkom rodu patrili gróf Štefan Pongráč, ktorý mal pre urážku na cti tiahnuť so svojim vojskom na Bystricu. Jeho „dobrodružný“ život opísal v roku 1895 spisovateľ Kálmán Mikszáth v románe Posledný hradný pán (Obliehanie Bystrice).

Hrobka Pongrácovcov vo Varíne

www.varin.sk

**Kostol Najsvätejšej Trojice
s hrobkou Pongráčovcov vo Varíne**

Hrobka Pongrácovcov vo Varíne

**Erby Pongrácovcov zo Svätého Mikuláša a Starhradu
(Pongrácz de Szentmiklós et Óvár)
a Motešických z Motešíc a Sivého kameňa
(Motesiczky de Motesicz et Kesselőkeő)
nad vstupom do hrobky**

Hrobka Ordódyovcov

Obec Svederník (SR)

V obci Svederník sa v jej administratívnej časti Marček, ktorá bola pôvodne samostatnou obcou, nachádza hrobka s neogotickými ozdobnými prvkami. Bola postavená v 70. rokoch 19. storočia ako miesto posledného odpočinku zemianskeho šľachtického rodu Ordódyovcov z Ordodu, Rožňových Mitíc a Dolného Lieskova (Ordódy de Ordód, Rozson Mitz et Alsólieszkó). Objekt je dvojpodlažný. Vo vrchnej časti sa nachádza kaplnka, spodnú časť tvorí rodová krypta. Štítovému priečeliu dominuje nad letopočtom 1870 rodový erb s korunovanou orlicou s rozprestretými krídlami. Nad štítom je možné sledovať uzavretú turnajovú prilbu, ktorá sa v heraldike začína objavovať od 15. storočia. Najstaršie korene rodu siahajú práve do 15. storočia. Príslušníci Ordódyovcov pôsobili v cirkevnej i župnej správe a patrili k pomerne významným majetkovým vlastníkom. V Marčeku bola ich sídlom klasicistická kúria z prvej polovice 19. storočia. Hrobka bola zachránená z iniciatívy miestnych obyvateľov. Dnes je oficiálne známa pod názvom Kaplnka Nanebovzatia Panny Márie.

**Hrobka Ordódyovcov
v Svederníku**
www.svedernik.info

Hrobka Ordódyovcov v Svederníku

Hrobka Ordódyovcov v Svederníku

Hrobka Čelkovicov

Kysucké Nové Mesto (SR)

Vo farskom barokovom kostole Nepoškvrneného Počatia Panny Márie v Kysuckom Novom Meste je hrobka zemianskej šľachtickej rodiny Čelkovicov z Čelkovej Lehoty (Cselkó de Cselkólehota). Povýšenie do šľachtického stavu získal za zásluhy v roku 1559 Juraj Čelko od kráľa Ferdinanda I. Habsburského. Súčasťou interiéru je mramorový náhrobok z roku 1913 s menami pochovaných a rodový erb, ktorému v rámci heraldickej symboliky dominuje v štíte i klenote sova. Tá je v staršej literatúre popisovaná ako symbol múdrosti a učnosti. Pod klenotom je možné sledovať otvorenú turnajovú prilbu, ktorá bola v heraldike obľúbená od 16. storočia. Rodový erb sa v Kysuckom Novom Meste dodnes nachádza aj na priečelí budovy meštianskeho domu, ktorý Čelkovci v minulosti vlastnili. Dnes slúži táto budova potrebám mestskej knižnice.

Z významných členov rodiny možno spomenúť napríklad Pavla Antona Čelka (*1817 – †1878), sudcu sedrie Trenčianskej župy či podžupana Eugena Alfréda Huga Čelka (*1870 – †cca 1944 – 1945).

Hrobka Čelkocov
v Kysuckom Novom Meste
www.kysuckenovemesto.sk

Hic dormiunt in Domino resurrecturae
nobilis et generosae familiae
CSELKÓ DE CSELKOLEHOTA
membra haec:

DANIEL *1783 †1825. Propugnator ecclesiae huius.
EUGENIUS *1843 †1871. Iudex sedriae com.Trenchiniensis.
OSCARUS *1870 †1874.;
PAULUS *1817 †1878. Iudex sedriae com.Trenchiniensis.
PAULINA *1822 †1895. Consors eius, nata CSELKÓ DE EADEM.
SARA *1883 †1884.;
HELENA *1853 †1896. Consors ADALBERTI CSELKO DE EADEM
nata KUBICZA DE NEMESKÜRTH.

Pietas posterorum dedicavit gratiosae memoriae
maiorum
ANNO MDCCCXIII.

**Erb rodu Čelko z Čelkovej Lehoty
(Cselkó de Cselkólehota)**

**Kostol Nepoškvrneného Počatia Panny Márie
v Kysuckom Novom Meste**

Mauzóleum Rakovských

Obec Rakovo (SR)

V obci Rakovo sa na cintoríne nachádza výrazná neogotická stavba, ktorá je miestom posledného odpočinku zemianskeho šľachtického rodu Rakovských z Rakova a Kaľamenovej (Rakovszky de Nagyrákó et Kelemenfalva). Rod sa angažoval v spoločenskom, kultúrnom a hospodárskom rozvoji regiónu. Ich história siaha do druhej polovice 15. storočia. Svoj pôvod majú v šľachtickej rodine Jesenských (Jeszenszky). Podiel na majetkoch v Rakove získal v tej dobe Matej Jesenský, pravdepodobne sobášom s Annou, dcérou Juraja z Rakova. Mauzóleum vzniklo zhruba o štyristo rokov neskôr. Dal ho vybudovať uhorský politik Štefan Rakovský, ktorý mal svojmu bratovi Ivanovi sľúbiť, že po jeho smrti postaví hrobku v Rakove, ku ktorému mali obaja silný vzťah. Architektonický koncept navrhol Stanislav Zachar v roku 1906. Objektu dominuje štíhla veža na južnom priečelí. Nad vstupom je rodový erb. Na Štefanovu žiadosť boli po smrti jeho manželky Idy odvezené ich ostatky spolu s ostatkami prvorodeného syna Andreja do mauzólea v Rakove. V objekte odpočívajú: Ivan Rakovský (*1826 – †1905), Šarlota Rakovská, rod. Kevická (*1849 – †1887), Angelika Rakovská (*1862 – †1878), Štefan Rakovský (*1847 – †1910), Ida Rakovská, rod. Silášiiová (*1851 – †1913), Andrej Rakovský (*1878 – †1881). Objekt dlhodobo chátral. Obnova začala z iniciatívy obce v spolupráci s odborníkmi a verejnosťou.

Mauzóleum Rakovských v Rakove

www.rakovo.sk

Mauzóleum Rakovských v Rakove

Mauzóleum Rakovských v Rakove

Hrobka Šustalů Město Kopřivnice (ČR)

V areáli starého cintorína mesta Kopřivnice neunikne pozornému návštevníkovi pohľad na historickú pamiatku, ktorou je hrobka rodiny Šustalovcov (Schustala). Objekt je tehlovou stavbou s pieskovcovými prvkami. Bol postavený v roku 1891 v neogotickom slohu. Dejiny mesta sú s priezviskom staviteľov neodmysliteľne späté. V roku 1822 sa do rodiny miestneho fojta narodil Ignác Šustala. Počas svojej kariéry sa stal úspešným podnikateľom a zakladateľom Kopřivnickej vozovky, neskôr známej ako automobilka Tatra. Napriek tomu, že bol vo vtedajšej dobe známym a zámožným mužom, žil vraj veľmi skromne. Súčasníci ho opisovali ako mimoriadne usilovného človeka, ktorý neustále vyvíjal snahu o zlepšovanie svojich produktov. V roku 1877 sa však jeho podnik po odchode spoločníka dostal do problémov. Krízu napokon zažehnalo aj rozšírenie výrobného portfólia o železničné vagóny. Sám zakladateľ zomrel počas obchodnej cesty vo Viedni v roku 1891. Pôvodne bol pochovaný na cintoríne a približne o rok a pol neskôr boli jeho ostatky prevezené do rodovej hrobky, ktorú nechali postaviť jeho synovia.

Hrobka Šustalů v Koprivnici
www.koprivnice.cz

Hrobka Šustalů v Kopřivnici

Hrobka Rašků

Město Kopřivnice (ČR)

Na starom cintoríne v Kopřivnici sa nachádza aj neogotická hrobka rodiny Raškovcov, postavená v 70. rokoch 19. storočia. Objekt má podobu krídlového oltára. V minulosti sa v jeho strednej časti, vo forme svätostánku s baldachýnom, nachádzala aj socha Alegórie viery. Významným členom rodu bol nepochybne Ignác Raška (*1768 – †1824), ktorý v roku 1812 založil továreň na kameninu a hlinený tovar. Už o rok neskôr začali vyrábať džbány, tanierne či rôzne misky. Ďalšia úspešná etapa podniku prišla po nástupe Adolfa Rašku (*1825 – †1878), ktorý sa spojil s podnikateľom Ignáčom Schustalom. Sortiment bol v tom čase rozšírený o dlaždice, obkladačky a kachle. Kvalitou svojich výrobkov získala továreň ohlas v celom Rakúsko-Uhorsku.

Hrobka Rašků v Koprivnici
www.koprivnice.cz

Hrobka Keilů

Město Albrechtice (ČR)

Pútavou a vyhľadávanou súčasťou turistického okruhu mesta Albrechtice je hrobka šľachtického rodu Keil von Eichenthurn. Objekt bol postavený v neoklasicistickom slohu a má dve časti. Podzemná časť slúžila na uloženie ostatkov. Vrchnú časť tvorí dnes pietne miesto spolu s historickou minigalériou priemyselného a kultúrneho rozvoja mesta od druhej polovice 19. do začiatku 20. storočia. Stavbu hrobky realizoval v rokoch 1907 – 1908

Heinrich Keil von Eichenthurn, ktorý bol vnukom pôvodného zakladateľa železiarne Keil & Tlach. Ako projektant bol vybraný opavský staviteľ Julius Lundwall.

Hrobka je postavená z pálených tehál s vonkajšou kamennou omietkou. Vstupný portál podopierajú dva kamenné dórske stĺpy. V tympanóne sa nachádza rodový erb. V Albrechticiach vlastnili Keilovci taktiež zámok. Do hrobky bolo pochovaných šesť príslušníkov rodu. V 70. rokoch 20. storočia bol objekt vykradnutý. Okrem interiéru kaplnky vyrabovali zlodeji aj rakvy. Ostatky zosnulých boli následne rozhádzané po okolí. Neskôr boli premiestnené do hromadného hrobu v Krnove a Albrechticiach. Zabudnutú krásu sa tomuto miestu v roku 2018 rozhodli prinavrátiť Lesy ČR.

Hrobka Keilů v Albrechticích
www.mesto-albrechtice.cz

Hrobka Keilů v Albrechticích

Hrobka Wettekampů

Město Hlučín (ČR)

Hrobka Wettekampovcov je dnes jedinou dochovanou pamiatkou z bývalého evanjelického cintorína v Hlučíně, ktorý bol zrušený v 60. rokoch 20. storočia. Nachádza sa v blízkosti evanjelického kostola. V rámci opavského regiónu ide o ojedinelú pamiatku funerálnej architektúry. Objekt dal v empírovom slohu v roku 1898 postaviť Viliam Wettekamp, ktorý pôsobil ako vrchný účtovník Rotschildových statkov. Ako stavebný materiál boli použité pieskovcové kvádre. Na priečelí sú dva v nemčine zaznamenané nápisy: RUHE IN FRIEDEN (odpočívaj v pokoji) a FAMILIE WETTEKAMP (rodina Wettekamp). Stavbe dominuje trojuholníkový štít, ktorý je vyplnený okrídlenou hlavou anjela Serafína. Na vrchole kupolovitej strechy zaujme figúra s vavrínovou ratoľstou. Do hrobky boli uložené ostatky štyroch príslušníkov rodiny.

Hrobka Wettekampů v Hlučíně
www.hlucin.cz

Hrobka Wettékampů v Hlučíně

RUHE • IN • FRIEDEN

V nemčine zaznamenaný nápis RUHE IN FRIEDEN
(ODPOČÍVAJ V POKOJI) nad vstupom do hrobky

Hrobka Gerlichů

Město Odrá (ČR)

Rodinná hrobka Gerlichovcov je dominantou mestského oderského cintorína. Bola založená v roku 1883 továrnikom Viktorom Mathiasom Gerlichom a jeho manželkou Annou. Návrh vypracoval miestny architekt Heinrich Rollender. Samotnú realizáciu stavby previedli firmy Steinmetz & Bildhauer, Gottlieb Heidrich spolu so staviteľom Franzom Wanke. Ide o pozdĺžnu stavbu, ktorej architektonickým slohom je historizmus. Objekt je doplnený figurálnou zložkou. Vo vnútornom priestore sa nachádzajú tri pamätne tabule, na ktorých sú v nemčine uvedené mená pätnástich zosnulých. Medzi významných príslušníkov rodu patrila napríklad stavebný inžinier a technik Eduard Gerlich (*1836 – †1904), ktorý po štúdiách pôsobil krátko aj ako docent vo Viedni. Neskôr sa významne podieľal na stavbách vysokohorských tratí v rámci celej rakúskej monarchie. Od roku 1875 pôsobil vo Švajčiarsku, kde bol v roku 1882 menovaný profesorom polytechniky v Curychu. V roku 1904 bol vo švajčiarskom hlavnom meste pravdepodobne aj pochovaný.

Hrobka Gerlichů v Odrech
www.odry.cz

Hrobka Bernheierů

Město Odry (ČR)

Oderský cintorín zaujme v rámci sepulkrálních skvostov aj hrobkou rodiny Bernheierovcov (Bernheier), ktorá bola postavená v neogotickom slohu v roku 1883. Pozdĺžny objekt má podobu stĺpového altánu, krytého sedlovou strieškou, a je doplnený viacerými pseudogotickými prvkami. Pútavo pôsobia najmä fiály a chrlice. Na hrebeni striešky sú kovové prvky vo forme ľalií. Hrobka je modelovaná z pieskovca. Náhrobná doska a stĺpy sú mramorové. Vo vnútornom priestore sa nachádza pieskovcová plastika Panny Márie s dieťaťom v životnej veľkosti. Nápisy s menami zosnulých sú zaznamenané v nemčine. Významným príslušníkom rodiny bol obchodník Adalberet Bernheier.

Marie Dembort
à Robert son mari

Thérèse Dembort
née Girard
le 10 Mars 1812 - le 10 Mars 1872

Dembort
épouse

Zdroje, pramene a použitá literatúra

FARNOST Ā DEKANĀT VARĪN, [s. a.]. Webové sídlo. Dostupné na: <https://varin.fara.sk/>, [zobrazené 2025-01-18].

KOPŘIVNICKÉ NOVINY, (2021). *Zakladatel místní kočárovky Ignác Šustala zemřel před 130 lety*. Koprivnické noviny, Online. (2021), č. 4. Dostupné na: <https://www.koprivnice.cz/zakladatel-mistni-kocarovsky-ignac-sustala-zemrel-pred-130-lety-ve-vidni/d-71400>, [zobrazené 2025-01-24].

KRONIKA OBECEJ ĽUDOVEJ ŠKOLY V ČIERNOM, [s. a.]. [Obecný úrad Čierne], 468 s.

KYSUCKÉ NOVÉ MESTO, [s. a.]. Dostupné na: <https://www.kysuckenovemesto.sk/>, [zobrazené 2025-02-22].

MĚSTO ALBRECHTICE, [s. a.]. *HROBKA RODU KEIL VON EICHENTHURN*. Online. Dostupné na: [zobrazené 2025-05-19].

MĚSTO ALBRECHTICE, [s. a.]. *HISTORIE HROBKY RODU KEIL VON EICHENTHURN*. Online. Dostupné na: <https://www.mesto-albrechtice.cz/informace/historie-mesta/historie-hrobky-rodu-keil-von-eichenthurn/>, [zobrazené 2025-02-04].

MESTO HLUCÍN, (2014). *Pěčujeme o své návštěvníky*. Online. Dostupné na: <https://www.hlucin.cz/redakce/index.php?clanek=157304&lanG=cs&slzka=155760>, [zobrazené 2025-01-21].

MĚSTO KOPŘIVNICE, (2022). *Z historie*. Online. Dostupné na: <https://www.koprivnice.cz/z-historie/d-7050>, [zobrazené 2025-05-17].

MĚSTO KOPŘIVNICE. Informačná tabuľa miestneho cintorína, 2025

MIKSZÁTH, Kálman, (1895). *Posledný hradný pán*. Tatran, 1973.

NAGY, Iván, (19. stor.). Ordódi, Rozson Miticzi és alsó Lieszkői. In *Magyarország családai*. Arcanum. Online. Dostupné na: <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Nagyivan-nagy-ivan-magyarorszag-csaladai-1/nyolcadik-kotet-6DB3/ordody-csalad-ordodi-rozson-miticzi-es-also-lieszkoi-768A/>, [zobrazené 2025-02-28].

NAGY, Iván, (19. stor.). Pongrácz család. (Szentmiklósi és óvári). In *Magyarország családai*. Arcanum. Online. Dostupné na: <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Nagyivan-nagy-ivan-magyarorszag-csaladai-1/kilencedik-kotet-796B/pongracz-csalad-szentmiklosi-es-ovari-85FD/>, [zobrazené 2025-01-20].

NAGY, Iván, (19. stor.). Rakovszky család. (Nagy-rákói és Kelemenfalvi és nagy-selmeczi.) In *Magyarország családai*. Arcanum. Online. Dostupné na: <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Nagyivan-nagy-ivan-magyarorszag-csaladai-1/kilencedik-kotet-796B/rakovszky-csalad-nagy-rakoi-es-kelemenfalvi-es-nagy-selmeczi-8CF4/>, [zobrazené 2025-02-19].

OBEĀ ČIERNE, (2022). *Kaplnky – Hrobka Moravských*. Online. Dostupné na: <https://www.obeccierne.sk/obec/kulturne-a-historicke-pamiatky/kaplnky-hrobka-moravskych-99sk.html>, [zobrazené 2025-01-10].

OBEĀ GBELĀNY, [s. a.]. *História obce*. Online. Dostupné na: <https://www.gbelany.eu/obec-2/historia-obce/?result=n%C3%A1ry>, [zobrazené 2025-02-17].

OBEĀ NEDEDZA, [s. a.]. *História*. Online. Dostupné na: <https://www.nededza.eu/historia>, [zobrazené 2025-02-10].

OBEĀ SVEDERNÍK, [s. a.]. Webové sídlo. Dostupné na: <https://www.svedernik.info/>, [zobrazené 2025-01-08].

Zdroje, pramene a použitá literatúra

OBEČ VARÍN, [s. a.]. Webové sídlo. Dostupné na: <https://www.varin.sk/>. [zobrazené 2025-01-09].

ODRY PRVNÍ MĚSTO NA ŘECE ODŘE, (2018). *Významné hrobky v areálu oderského městského hřbitova*. Online. Dostupné na: <https://www.odry.cz/pamatky/d-223237/p1=63485>. [zobrazené 2025-01-24].

ODRY PRVNÍ MĚSTO NA ŘECE ODŘE, (2021). *Významní rodáci*. Online. Dostupné na: <https://www.odry.cz/vyznamni%2Drodaci/d-459995/p1=63734>. [zobrazené 2025-01-24].

RAKOVO, [s. a.]. *Mauzóleum*. Online. Dostupné na: https://rakovo.sk/obec/historia-obce/mauzoleum/?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAAR09v4ioH94FSPtNvQu_fm1wFzfhUOO9poO-hTrLda0QDwlrwMIcVaya-sw_aem_bG9BJyRosLdoTgbs5S2IA. [zobrazené 2025-02-05].

RAKOVO, [s. a.]. *Melchior Rakovský*. Online. Dostupné na: <https://rakovo.sk/obec/historia-obce/melchior-rakovsky/>. [zobrazené 2025-05-20].

RAKOVO, [s. a.]. *Rod Rakovských*. Online. Dostupné na: <https://rakovo.sk/obec/historia-obce/rod-rakovskych/>. [zobrazené 2025-05-20].

RÍMSKOKATOLÍČKA CIRKEV – FARNOSŤ PANNY MÁRIE, [s. a.]. Dostupné na: <https://fpmknm.sk/>. [zobrazené 2025-01-20].

SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA, [s. a.]. *Mauzóleum rodiny Wetekampovy*. Online. Dostupné na: <https://www.televize-hlucinsko.eu/clanek/mauzoleum-rodiny-wetekampovy/213>. [zobrazené 2025-02-16].

SESTRY ANDREIDESOVÉ, [s. a.]. *Fotografia hrobky Moravských v 60. rokoch 20. storočia*. Súkromný archív rodiny Ďuratnej.

VLČEK, Pavol, (2022). Vzostup rodu Moravských (výsledky genealogického výskumu rodiny staviteľov hrobky v Čiernom). *Kysucký múzejník*. Online. roč. 3 (2022), č. 2, s. 60 – 67. ISSN 2729-7446. Dostupné na: <https://pdf.istranka.sk/muzeum/022022.html>.

VLČEK, Pavol, (2023). Kaplnka a hrobka Moravských v kontexte záchrany kultúrneho dedičstva na Kysuciach. *Mediamatika a kultúrne dedičstvo – revue o nových médiách a kultúrnom dedičstve*. Online. roč. 10 (2023), č. 2. ISSN 1339-777X. Dostupné na: https://fhv.uniza.sk/mkdrevue/vydanie/02_2023/02_2023_vlcek.pdf.

VLČEK, Pavol, (2023). Po stopách šľachtických erbov na Kysuciach. *Kysucký múzejník*. Online. roč. 4 (2023), č. 1, s. 50 – 57. ISSN 2729-7446. Dostupné [online] na: <https://pdf.istranka.sk/muzeum/012023.html>.

VLČEK, Pavol, (2024). Kaplnka a hrobka Moravských v kontexte záchrany kultúrneho dedičstva na Kysuciach (tretia časť). *Mediamatika a kultúrne dedičstvo – revue o nových médiách a kultúrnom dedičstve*. Online. roč. 11 (2024), č. 2. ISSN 1339-777X. Dostupné na: https://fhv.uniza.sk/mkdrevue/vydanie/02_2024/02_2024_vlcek.pdf.

VLČEK, Pavol, (2024). Kaplnka a hrobka Moravských v kontexte záchrany kultúrneho dedičstva na Kysuciach (druhá časť). *Mediamatika a kultúrne dedičstvo – revue o nových médiách a kultúrnom dedičstve*. Online. roč. 11 (2024), č. 1. ISSN 1339-777X. Dostupné na: https://fhv.uniza.sk/mkdrevue/vydanie/01_2024/01_2024_vlcek.pdf.

VLČEK, Pavol, (2025). *Súbor fotografií funerálnych pamiatok v Žilinskom a Moravskoslezskom kraji*. Súkromný archív.

VLČEK, Pavol; Nikola BIRTUSOVÁ, (2024). *Skica hrobky Moravských s popisom. Súbor predmetov z projektu záchrany kaplnky a hrobky Moravských v obci Čierne*.

ZEMANOVÁ, Alena, (2024). *Fotografie hrobiek Gerlichů a Bernheierů*. Mesto Odry.

ISBN 978-80-570-6942-3

9 788057 069423 >